

Verslag van de reis naar MOST.**16 t/m 20 mei 2000**

H.J.Lanjouw

Deelnemers :

Muziekschool : kinderkoor en blokfluitensemble + begeleiding
 Stichting Most – Meppel : J.A.Botterop
 Gemeente Meppel : wethouders H.H.M. Jansen en H.J.Lanjouw
 Tolk : de heer Divis

Het koor en het ensemble van de muziekschool namen deel aan een festival.

Wegens beschikbare ruimte in de bus en ter versteviging van de band met Most gingen de wethouders mee. Voor hen was er een separaat programma.

Tegelijkertijd waren er optredens van het Trio Stoppelenburg.

Vertrek uit Meppel om 8.00 uur (met de bus).

Aankomst in Most : niet om de geplande 18.00 uur, maar om 21.00 uur.

Verblijf in hotel Murom, naast het gemeentehuis. Kwaliteit : matig, maar voldoende.

Programma woensdag 17 mei.Ochtend.

* Van het hotel opgehaald door mevr. Kašparová (spreekt een beetje Engels), de secretaresse van mevr. Hana Jeníčková, en mevr. Gertrud Karásková (gepensioneerd ambtenaar), die perfect Duits spreekt.

* Algemeen inleidend gesprek tussen enerzijds 1e loco-burgemeester Ing. Borek Valvoda en 3 e loco-burgemeester mevr. JUDr. Hana Jeníčková, en anderzijds de wethouders H.H.M.Jansen en H.J.Lanjouw.

Portefeuilleverdeling in grote lijnen : hr. Volvoda : woningbouw, mevr. Jeníčková : stadsontwikkeling.

Algemeen.

De grootste problemen van de stad zijn :

- de (toenemende) grote werkloosheid
- de zigeuners.

Woningen.

De gemeente Most kreeg in 1990 van de staat 21000 woningen in eigendom. Daarnaast zijn er nog 8000 woningen in eigendom bij een soort woningstichting. In de laatste twee jaren heeft de gemeente 14000 woningen verkocht, en houdt 7000 in eigendom.

Stadsontwikkeling.

De verdeling van de industrie is een probleem : nogal eenzijdig met kolen en chemie. In de kolenbouw komt er minder werkgelegenheid. Er moet worden gezocht naar vervangende werkgelegenheid. De gemeente moet ook een deel van dit probleem oplossen, en zoekt investeerders.

Er is wel ruimte rondom de stad, maar op veel grond kan niet worden gebouwd. Na het afgraven voor de bruikoolwinning is de oude bovenlaag weer opgebracht. Het duurt wel 20 tot 30 jaar voor de grond is ingeklonken, en stevig genoeg is om op te bouwen.

Er zijn vooral aan de zuidkant van de stad wel agrarische gronden, maar in dit gebied mag van de staat niet worden gebouwd (beschermd gebied). Vergelijking de Nederlandse situatie : de gemeente maakt bestemmingsplannen, maar de provincie moet ze wel goedkeuren. De gemeente Most moet voor de bestemmingsplannen voor woningen en bedrijven in deze agrarische gebieden toestemming hebben van de Ministeries van Landbouw en van Milieu. De gemeente heeft in dit gebied ongeveer 15 hectare in eigendom.

Verkeer en openbaar vervoer.

Er is een verkeersbureau van de gemeenten Most en Litvinov in een BV-vorm. Dit bedrijf bedient 70 % van het openbaar vervoer, met bussen en trams. Er zijn ook particuliere busondernemingen. Het is niet gemakkelijk om een licentie te krijgen.

Openbare ruimte.

Het beheer is ondergebracht in een BV (wegen, parken, groen, riolering).

Rondrit door de stad.

Begeleid door de heer Valvoda bezochten we een aantal locaties in de stad.

a. Het centrum bij het gemeentehuis en de schouwburg.

Er zijn plannen om aan de rand van het parkeerterrein te gaan bouwen, bijv. banken, supermarkten, andere winkels, in combinatie met woningen. Parkeren : niet in de grond, eventueel parkeergarages. Er moeten nog investeerders worden gevonden.

Mijn persoonlijke mening over de schouwburg is dat het een architectonisch geslaagd ontwerp is. Het gebouw is een sieraad voor de stad, op een prominente plaats.

b. Een gebied aan de zuid-west kant van de stad, rondom het kerkhof.

Er is een terrein bouwrijp gemaakt voor 90 vrijstaande woningen op kavels van 400 tot 1000 m². De kavels kosten f. 30,- (!) per m². Er zijn nu zes verkocht.

De infrastructuur ligt er al (wegen, riool, kabels).

Bevordering van de particuliere woningbouw is belangrijk om de structuur van de stad te versterken.

Een paar handicaps hierbij :

- de grote werkloosheid

- hypotheek worden alleen verstrekt aan mensen met hoge(re) inkomens.

Van 1945 tot 1990 heeft de tijd stilgestaan. En de eigendomsverhoudingen waren doorbroken.

Bij de tennisbaan en de volkstuinten is al een aantal vrijstaande woningen gebouwd.

Wijnbouw. Een wijnboer heeft (weer opgehoogde) voormalige mijngronden gekocht voor de wijnbouw.

Bij een proeverij op donderdagavond bleek dat er al goede resultaten zijn bereikt (vooral witte wijn). Er is al 800 jaar wijnbouw rond Most.

c. De zuidkant.

Glastuinbouw.

In de communistische periode is een aantal kassen gebouwd, die werden geëxploiteerd met behulp van goedkope stroom. Ze staan nu leeg. Er zijn geen investeerders / ondernemers te vinden.

Hypodrom.

Er komt nog een keer een uitnodiging aan het gemeentebestuur van Meppel voor een bezoek aan de paardenrennen.

De 9-holes golfbaan is niet bezocht.

Bedrijventerrein.

Een terrein voor bedrijven tot 200 werknemers. Dit terrein kan nog worden uitgebreid met 200 hectare (nu boomgaarden).

Zorgwoningen.

In het zuidelijk deel van de stad staan drie flatgebouwen met een aantal zorgvoorzieningen.

Vijver.

Aan de zuidkant wordt een vijver gerenoveerd. In de buurt ervan komen sportvelden en 12 bouw-kavels van 1000 m². De nu aanwezige zwanen, hagedissen en kikkers moeten nog een andere plaats krijgen. Dat gaat ook in Most niet zomaar!

d. Het ziekenhuis.

Aan de westkant staat het ziekenhuiscomplex met 1200 bedden en 2000 man personeel. Er is een reorganisatie op komst, waarbij het ziekenhuis van de staat naar de gemeente gaat.

e. Autodrom.

Op een voormalig mijnbouwterrein is een autoracecircuit van 39 ha. aangelegd. Dit is goed voor de werkgelegenheid. De gemeente heeft een klein percentage aandelen, maar wel een bepaalde controle.

f. Vliegveld.

Ten noord-oosten van de stad is op een voormalig mijnbouwterrein een vliegveld aangelegd. Dit wordt vooral door sportvliegtuigen gebruikt. Als de baan 400 meter langer zou zijn, is ook gebruik door verkeersvliegtuigen mogelijk.

g. Grote woonblokken.

Al direct nadat de heer Valvoda op 6 februari 1990 was gekozen als eerste burgemeester van Most, is gestopt met de bouw van grote lelijke woonblokken, waarvan in de jaren 1985 – 1990 veel zijn gebouwd. En des te later gebouwd, des te slechter de kwaliteit. 's Avonds staan de woonwijken zo vol met auto's dat zelfs de brandweer er al niet meer doorheen kan komen.

h. Renovatie.

In het gebied van de vroegere kazerne zijn al de eerste (kleinere) woonblokken gerenoveerd. Een aantal blokken staat nog leeg. Deze woningen zouden vóór 1990 worden aangesloten op een centraal verwarmingssysteem. Na 1990 werd dit te duur. Men wacht op investeerders.

In het westen van de stad zijn plannen om op den duur de slechtste woningen te slopen, en er particuliere woningen te bouwen voor meer evenwicht.

i. Recreatieplassen.

Er zijn ideeën om in de toekomst een voormalig mijngebied om te vormen tot een grote recreatieplas. Aan de bouw van woningen aan het water wordt nog niet gedacht. Daarvoor is nog geen markt. Bovendien moet de op te brengen grond eerst inklinken.

j. Financiering.

Hoe komt de gemeente aan geld om alles te financieren? Dat is een probleem. De opbrengsten van de bruinkoolwinning zijn rechtstreeks in de staatskas gevloeid, en er is niets gereserveerd voor het weer in behoorlijke staat brengen van het gebied. Nu zijn er minstens 4 miljard Kronen (f. 240 miljoen) nodig voor sanering en ontwikkeling.

De gemeente heeft aandelen in een gasfabriek verkocht.

Middag.

Zigeuners (Roma).

Na de lunch bezochten we aan de noord-oostkant van de stad een "enclave" waar veel mensen wonen die zich niet kunnen of willen aanpassen.

De flatwoningen zijn in 1976 gebouwd, en waren toen erg in trek. Ongeveer in 1986 zijn in de woningen zigeuners gehuisvest. Deze Roma zijn na 1948 vanuit Roemenië, Hongarije enz. naar Tsjecho-Slowakije gekomen. Het regime was in die landen wat harder : ze moesten er werken. De president van Tsjecho-Slowakije was in de jaren '80 een Slowaak. Hij wilde Slowakije zuiveren van zigeuners. Zodoende kwamen ze in Tsjechië terecht.

Het gemeentebestuur wil geen gettovorming, maar van de 5000 zigeuners in Most wonen er toch 2000 bij elkaar. Deze groep kost erg veel geld, ongeveer 100 miljoen Kronen (f. 6 miljoen) per jaar : o.a. achterstallige huur en onderhoudskosten van de woningen. Enkele flats zijn van binnen volledig gesloopt, tot en met de ramen!

Meer dan 90 % van de zigeuners is werkloos. Ze zorgen nauwelijks voor hun kinderen. Na een zware nacht slapen ze overdag. Hygiënische normen accepteren ze niet.

De gemeente besteedt veel aandacht en geld aan de kinderen door scholing. We hebben een school voor ongeveer 330 kinderen bezocht, de duurste school in de omgeving. Er zijn 30 klassen van maximaal 15 kinderen. Per dag gaan ongeveer 20 kinderen niet naar school. Er zijn ook zeven assistenten van Roma-afkomst. Twee ervan bezoeken de gezinnen als de kinderen niet naar school gaan. Daardoor heeft de school wel autoriteit bij de ouders.

Vanaf de eerste klas wordt informatica gegeven, beginnend met spelprogramma's.

Het geld voor de apparaten is een probleem, de school heeft geen budget. Tweedehands computers zijn hier nog goed te gebruiken. Misschien kunnen wij hier iets betekenen.

Het motto van de school is : " Een Roma vindt zonder opleiding geen werk".

Hoewel de eigen cultuur een aantal problemen met zich meebrengt, wordt deze in het onderwijs toch wel benadrukt. Zie ook de schoolkrant Khamoro. Mevr. Jeníčková besteedt veel aandacht aan de school.

De directeur stelt uitwisseling van kennis op prijs. Iets voor de Havelterbergschool?

Wij waren onder de indruk van de inspanningen die hier worden geleverd.

Eind van de middag.

Wij hadden het genoeg bij het concert van het trio Stoppelenburg in de trouwzaal van het gemeentehuis te zijn.

Avond.

We bezichtigden de Burcht Hněvín, gebouwd omstreeks 1900, met een mooi uitzicht over de stad. In gezelschap van mevr. Jeníčková, de heer Valvoda en mevr. Karásková genoten we tot laat in de avond van een uitstekend diner.

De heer Valvoda vertelde dat er de volgende ochtend een raadsvergadering zou zijn. Wij spraken af dat we tijdens de vergadering aan de leden van de vergadering het boek "Meppel in de twintigste eeuw" mochten aanbieden.

Donderdag.Ochtend.

Tijdens de vergadering van de gemeenteraad boden wij aan burgemeester Šulc, de drie locoburgemeesters, de heer Valvoda en de dames Jeníčková en Eva Šmejkalová, en de zeven raadsleden (waarvan drie afwezig) het boek aan. Dit is de "kleine" raad, die elke week vergadert. De "grote" gemeenteraad telt 45 leden.

Zie als bijlage de aantekeningen van mijn toespraak.

Daarna maakten we onder het genot van een glas slivovic kennis met onze begeleiders voor deze dag.

Het programma van collega Jansen en mij was daarna apart, en afgestemd op onze portefeuilles.

Volkshuisvesting.

Mevr. Eliška Povová, directeur bij de afdeling Volkshuisvesting van de gemeente, begeleidde ons (de heer Divic en mij).

Mevr. Lenka Dombrovská, manager bij de firma Edel, bracht ons naar het kantoor van dit bedrijf. Hier was o.a. de heer Jan Severini, mede-eigenaar van het bedrijf, aanwezig. De firma Edel verzorgt het beheer en het onderhoud van 2225 van de 7000 woningen die nog in eigendom bij de gemeente zijn. Het contract is tot eind 2001 via aanbesteding tussen drie aannemers verkregen.

Eerst werd de overdracht van woningen uitgelegd. Vóór 1990 waren alle woningen eigendom van de staat. In 1991 zijn de woningen op basis van een nieuwe wet overgedragen aan de gemeente, zonder betaling. Van de 22000 woningen zijn 15000 verkocht. Ongeveer 11000 aan een coöperatie uit het Ertsgebergte, de rest aan kleinere coöperaties of verenigingen van eigenaren.

Van de verkoopopbrengst is 50 % besteed aan de ontwikkeling van de stad, en 50 % aan renovatie van een aantal oude huizen. Op de 7000 woningen zit geen schuld.

Bij de overdracht van 22000 woningen van de staat aan de gemeente was er aan achterstallige huur een bedrag van 110 miljoen Kronen (f. 6,6 miljoen). Bij de verkoop van 15000 woningen is een (achterstallige) huurvordering van 60 miljoen achtergebleven bij de gemeente.

Voor de 7000 woningen is nu een achterstallige huur van 47 miljoen, waarvan 30 miljoen van de Roma. De zigeuners betalen (vrijwillig) geen huur, maar van de sociale ondersteuning wordt een deel ingehouden. Er zijn ook grote schulden op de nota's voor electriciteit en gas. In 1996 zijn de Roma afgesloten van warm water. Volgens de wet is deze levering niet verplicht. Bij niet betaling wordt een huurder ook afgesloten van gas en electriciteit.

De renovatie van woningen van de zigeuners heeft 13 miljoen Kronen gekost. Dit is weggegooid geld, want de woningen worden opnieuw gesloopt.

Als een huurder uit de woning wordt gezet wegens huurachterstand, moet de gemeente eerst zorgen voor een vervangende woning. Uitzetting heeft dus niet veel zin.

Ook mensen met hoge inkomens betalen soms niet. Maar het is vaak moeilijk achter de hoogte van de inkomens te komen. De heer Severini wil graag weten hoe het onderhouden van woningen door de Nederlandse corporaties geregeld is. Ik heb de grote lijnen uitgelegd.

De firma Edel bouwt geen woningen voor de verkoop. Vanaf 1991 zijn geen (huur-)woningen meer gebouwd. Het aantal inwoners dat Most zou krijgen was destijds geschat op 100.000, maar door teruglopende werkgelegenheid is er geen behoefte meer aan uitbreiding.

Vervanging hoeft ook niet. De oudste woningen zijn verkocht aan mijnbouwbedrijven. De woningen die nu nog in eigendom zijn bij de gemeente zijn van de eerste categorie, met c.v. Huurders mogen de woningen verbeteren. Ze kunnen hiervoor een lening van de gemeente krijgen. Als de huurder het pand verlaat, krijgt hij geen vergoeding. Maar een woning mag worden overgedragen aan een kind.

Onderhoud door de firma Edel.

Het bedrijf heeft :

- 5 mensen op kantoor voor de organisatie, en
- 7 mensen voor klein onderhoud, waarvan 3 installateur voor water en gas, 2 electriciens en 1 metselaar. De fa. Edel regelt het totale onderhoud.

Van de totale huuropbrengst gaat :

- 15 % naar de gemeente voor een woningfonds en renovatie.
- 60 % naar de fa. Edel voor groot onderhoud
- 25 % naar de fa. Edel voor alle lasten : diensten van toeleveranciers, verzekeringspremie, boekhouding enz. De boekhouding (o.a. huuradministratie) is uitbesteed aan andere bedrijven.

Ik heb het eerder gedane aanbod herhaald om stageplaatsen in Meppel ter beschikking te stellen. Een paar voorwaarden : redelijke beheersing van de Duitse of de Engels taal, en bestendigheid. Zie ook de verslagen van het bezoek van Woonconcept aan Most (21 april 1999) en het bezoek van de delegatie van Most aan Woonconcept en de gemeente Meppel (1 november 1999). Ik denk dat een combinatie van een bezoek (of stage) van de gemeente Most en aannemer Edel ook mogelijk is.

Middag.

Stadsontwikkeling.

Gespraak met de stadsarchitect Ing. Hammerschmied, directeur van de afdeling Stadsontwikkeling, Ruimtelijke ordening, Bouwvergunningen enz.

Deze afdeling heeft veel taken. En maar zeven man personeel. Er zijn te weinig architecten. De heer Hammerschmied is de enige. De ex-collega's zijn zelfstandig geworden.

Plannen op het gebied van ruimtelijke ordening worden hier beoordeeld. Er is maar een beperkt aantal plaatsen waar kan worden gebouwd. Op veel plaatsen moet de (weer opgebrachte) grond nog inklinken.

Mag de gemeente normen stellen? In grote lijnen wel. Voordat een plan wordt ingediend wordt meestal geïnformeerd bij de gemeente wat toegestaan is. Echter niet op het gebied van architectuur. Er wordt creativiteit gevraagd van de indieners van een plan. Als er een ontwerp zonder fantasie wordt ingediend, hangt de goedkeuring soms af van de plek waar het gebouw komt te staan. Soms wordt het plan besproken met de architect. Architecten zijn erg duur. Sommige tekenaars met licentie zijn veel goedkoper. Met hen wordt vaak overlegd.

Er is geen "Welstandscommissie". Er is wel een gemeentelijke commissie, met één architect en verder gemeenteraadsleden. De commissie heeft vaak eigen belangen, zoals het doordrukken van politieke wensen. Vaak wordt meer naar de nuttigheid van een gebouw gekeken. Bij sommige commissieleden staat sport en recreatie op de eerste plaats. Anderen kijken meer naar het belang van maatschappelijke instellingen. Over architectuur wordt vaak niet gepraat. Zo is het voor de heer Hammerschmied vaak een hopeloos gevecht tegen de commissie, mede door de geringe capaciteit op de afdeling.

Ik heb in grote lijnen ons systeem uitgelegd.

De heer Hammerschmied liet enkele ingediende ontwerpen zien, waaronder dat van de renovatie van een groot woonblok tegenover het plein bij het gemeentehuis. Het ontwerp zag er al veel beter uit dan de volkomen fantasieloze werkelijkheid.

Tot slot heb ik ook hier gepraat over de mogelijkheid van een stageplaats in Meppel. Dit zou een optie kunnen zijn voor een nog aan te trekken nieuwe medewerker.

Avond.

Van 18.00 tot 20.00 uur waren we in de schouwburg aanwezig bij het muziekfestival, waar ook ons kinderkoor, blokfluitensemble en trio Stoppelenburg optraden.
Ik vond ook de binnenkant van de schouwburg sfeervol.

De rest van de avond proefden we tijdens de maaltijd in de "Wijnbar" met de heren Šulc en Valvoda de wijnen die in Most worden geproduceerd.

Vrijdag.

De heer Botterop en ik hebben op uitnodiging van het gemeentebestuur met tolk mevr. Karásková en stadshistoricus mevr. Irina Blahoutová Praag bezocht. Collega Jansen koos er voor om met de kinderen van de muziekschool naar Praag te gaan.

Ik zou er een lang verhaal over kunnen houden, maar kort gezegd : het was puur genieten, Praag is een prachtige stad met ongelofelijk veel Jugendstil gebouwen.

Avond.

Tijdens het diner in hotel Sirac hebben we met de heer Valvoda uitvoerig gepraat over de politieke partijen in Tsjechië en in Most.

In het parlement is de verdeling sinds juni 1998 :

CSSD	(sociaal-democraten)	74 zetels
ODS	(conservatief-liberalen?)	63 zetels
KSCM	(communisten)	24 zetels
KDU-CSL	(christen-democraten)	20 zetels
US	(liberalen)	19 zetels

De minderheidsregering van premier Milos Zeman (CSSD) wordt gesteund door de ODS, de partij van de vorige premier Vaclav Klaus.

In de "grote" gemeenteraad van Most (Stadsvertegenwoordiging) is de verdeling :

CSSD		11 zetels
ODS		11 zetels
KSCM		11 zetels
ODA	(conservatief-liberalen?)	3 zetels
NSS	(plaatselijke partij, sportbelangen)	3 zetels
KDU-CSL		2 zetels
US	(liberalen, een afsplitsing van ODS en ODA)	2 zetels
SZ		1 zetel
DEU		1 zetel
		45 zetels

In de "kleine" gemeenteraad (Stadsraad) is de verdeling :

ODS		4 zetels
CSSD		3 zetels
samenwerkende kleine partijen (o.a. ODA)		3 zetels
NSS		1 zetel
		11 zetels

Het college van B en W :

Jiri Šulc	burgemeester	ODS
Borek Valvoda	1 e loco-burgemeester	ODA
Hana Jeníčková	2 e loco-burgemeester	ODS
Eva Šmejkalová	3 e loco-burgemeester	CSSD

De verdeling in links en rechts is ongeveer :

levice (links)							pravice (rechts)
KSCM	CSSD	KDU	ODS	US	ODA	DEU	
	SZ						
	← NSS →						

Het politieke midden ligt ongeveer tussen CSSD en KDU.

Zaterdag.

Bij het vertrek uit het hotel spraken we toevallig nog even met drie ambtenaren van de provincie Zuid-Holland, onder wie mevr. Ellen Snijder, en haar opvolger de heer Wouter Groenen. Zij verbleven een aantal dagen in het gebied voor ondersteuning van de provincie Noord Bohemen, aanvankelijk op milieugebied, later ook voor de organisatie.

Wij krijgen een uitnodiging voor een (milieu-) conferentie in Den Haag, in september of oktober, waarvoor ook mensen uit de regio rond Most worden uitgenodigd.

De terugreis verliep voorspoedig. Vertrek uit Most om 9.00 uur, aankomst in Meppel om 22.00 uur.

Conclusie.

Ik vond de reis niet alleen plezierig, maar ook nuttig voor zowel het verstevigen van de banden als voor de uitwisseling van informatie.

De voorbereiding liep in Meppel aanvankelijk wat moeizaam, maar in Most bleek steeds weer dat er veel aandacht was besteed aan het programma, dat goed was afgestemd op onze portefeuilles. Er is veel energie besteed om ons gedurende deze dagen te begeleiden. Op alle niveaus toonde men zich uitstekende gastheren en -dames.

Een kleine oneffenheid was dat kennelijke communicatiestoornissen tussen de organisatoren van de "muziekreis" via de tegenwoordig onmisbare mobieltjes door het gemeentebestuur van Most moesten worden opgelost.

Alles bij elkaar heeft de reis meer dan aan mijn verwachtingen beantwoord.

Tot slot doe ik enkele voorstellen en aanbevelingen, om ter voorbereiding van of tijdens volgende contacten met Most te gebruiken.

* Er zijn inmiddels door diverse instanties contacten gelegd, en er zijn bezoeken over en weer afgelegd. Hoewel niet alles in een structuur moet worden gegoten, lijkt het me handig om een centraal orgaan te hebben langs welke de contacten lopen. De Stichting Most – Meppel komt mijns inziens hiervoor in aanmerking. In Most wordt inmiddels gedacht over een tegenhanger.

* Op een centraal punt ligt alle informatie opgeslagen. Ik stel voor om een soort verzamelmap met allerlei informatie aan te leggen :

- Brochures
- Verslagen van bezoeken, bijeenkomsten, stages enz.
- Contacten van : de Stichting, de gemeente, de Rotary-club, de Muziekschool, Woonconcept, sportverenigingen, ziekenhuis, enz.
- Namen en functies van allerlei personen en organisaties die met de stedenband te maken hebben, zowel in Meppel als in Most.

Het centrale punt zou kamer 3.25 kunnen zijn, of bij Bestuurszaken. Een deel van de informatie kan ongetwijfeld digitaal worden opgeslagen.

Bij elk contact kan deze informatie worden geraadpleegd.

* Iedereen die contact met Most heeft gehad wordt verzocht om nieuwe informatie, verslagen, ervaringen e.d. aan te bieden.

* Agenda : voor de continuïteit van de contacten is het zinvol om een jaaragenda te maken.

* Representatie : het is gemakkelijk om een kleine voorraad artikelen te hebben die bij voorkomende gelegenheden kunnen worden aangeboden.

Om doublures te voorkomen is het handig om (in grote lijnen) bij te houden welke artikelen al eens zijn aangeboden (bijvoorbeeld boeken over Meppel).

* Kostenverdeling : ter bevordering van enig evenwicht in gemaakte kosten over en weer is het wellicht verstandig hierover globale afspraken te maken.

* Ik stel voor om binnenkort een vergadering te beleggen met een aantal " belanghebbenden / geïnteresseerden" onder voorzitterschap van de portefeuillehouder internationale betrekkingen. Of onder de vlag van de Stichting.

Bijlage bij het verslag van de reis naar Most op 16 t/m 20 mei 2000.

Aanbieden van het boek : "Meppel in de 20 e eeuw" aan de gemeenteraad van Most.

Geachte burgemeester, dames en heren,

Mede namens mijn collega, de heer Jansen, kan ik zeggen dat het een eer is om in de gemeenteraad van Most te mogen spreken. Gisteravond zei de heer Valvoda dat deze vergadering zou plaatsvinden, en bood hij ons deze gelegenheid.

Dit is de eerste keer na het sluiten van de Stedenband op 30 oktober 1999 dat er weer contact is tussen de twee steden. We zijn meegekomen met de groep kinderen van de muziekschool. Ook vonden concerten plaats van het trio Stoppelenburg.

Tsjechië staat bij ons bekend als een land van kunst en cultuur. Men zegt wel eens : iedere Tsjech is een musicus. Wij hopen dat er nog veel culturele contacten tussen Most en Meppel zullen volgen. Voor collega Jansen en mij is het de eerste keer dat wij in Most zijn. Ik zelf ben nog maar sinds oktober 1999 wethouder van Meppel. Daarna heb ik veel gehoord over Most. Op de heenreis heb ik er veel over gelezen om zo een beeld te krijgen. Als ik eerlijk ben moet ik zeggen dat mijn verwachtingen bescheiden waren. Zeker als men weet dat een historische stad bijna geheel is verdwenen. Dat maakt een mens treurig. En ik wist ook dat er in Most problemen zijn die moeilijk zijn op te lossen.

Maar hoe ervaren wij de realiteit.

In de eerste plaats wil ik graag de zeer hartelijke ontvangst en het uitstekende gastheerschap noemen. Er is een goed programma gemaakt, afgestemd op de beroepsmatige interesse van collega Jansen en mij. De heer Valvoda, mevrouw Jeníčková en vele anderen hebben veel tijd besteed om ons te begeleiden en informatie te geven.

Als ik onze eerste indrukken van Most mag geven dan zeg ik :

Most is een stad met een grote geschiedenis, een niet gemakkelijk heden, maar ook een goede toekomst. Het is steeds goed om zich de geschiedenis te herinneren, maar in Most wordt gelukkig veel naar de toekomst gekeken. Er zal veel moeten worden geïnvesteerd in kwaliteit. Maar er is veel ruimte in een prachtige omgeving, die grote mogelijkheden biedt. Dit kost veel tijd, maar die hebben we ook in Meppel moeten nemen. Daar werden in de jaren 50-60 in de binnenstad ook veel huizen afgebroken. We zijn nog steeds bezig met de herbouw.

Als kleine getuige daarvan biedt ik graag een boek over 100 jaar Meppel aan.

(aangeboden aan burgemeester, drie wethouders, zeven raadsleden en de secretaresse, mevr. Františka Levá)

Nogmaals dank voor de hartelijke ontvangst, en ik hoop dat we veel van elkaar kunnen leren.

(H.J.Lanjouw)